

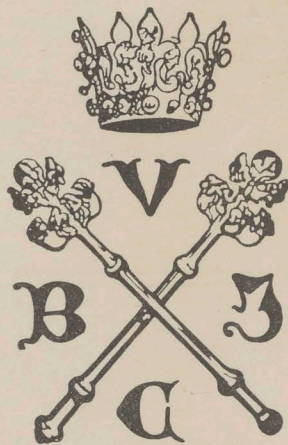

311324

St. Dr. mag.

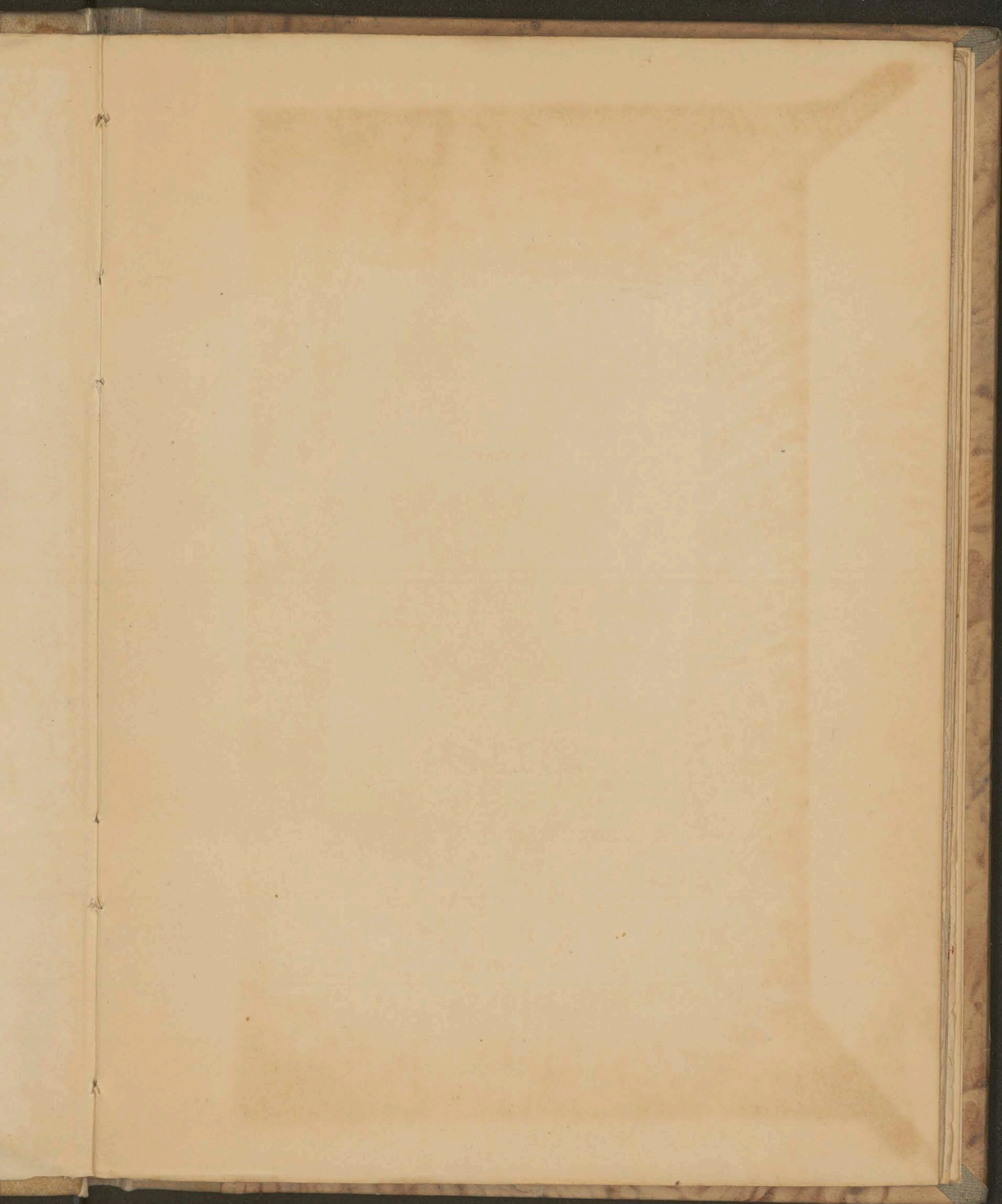
1

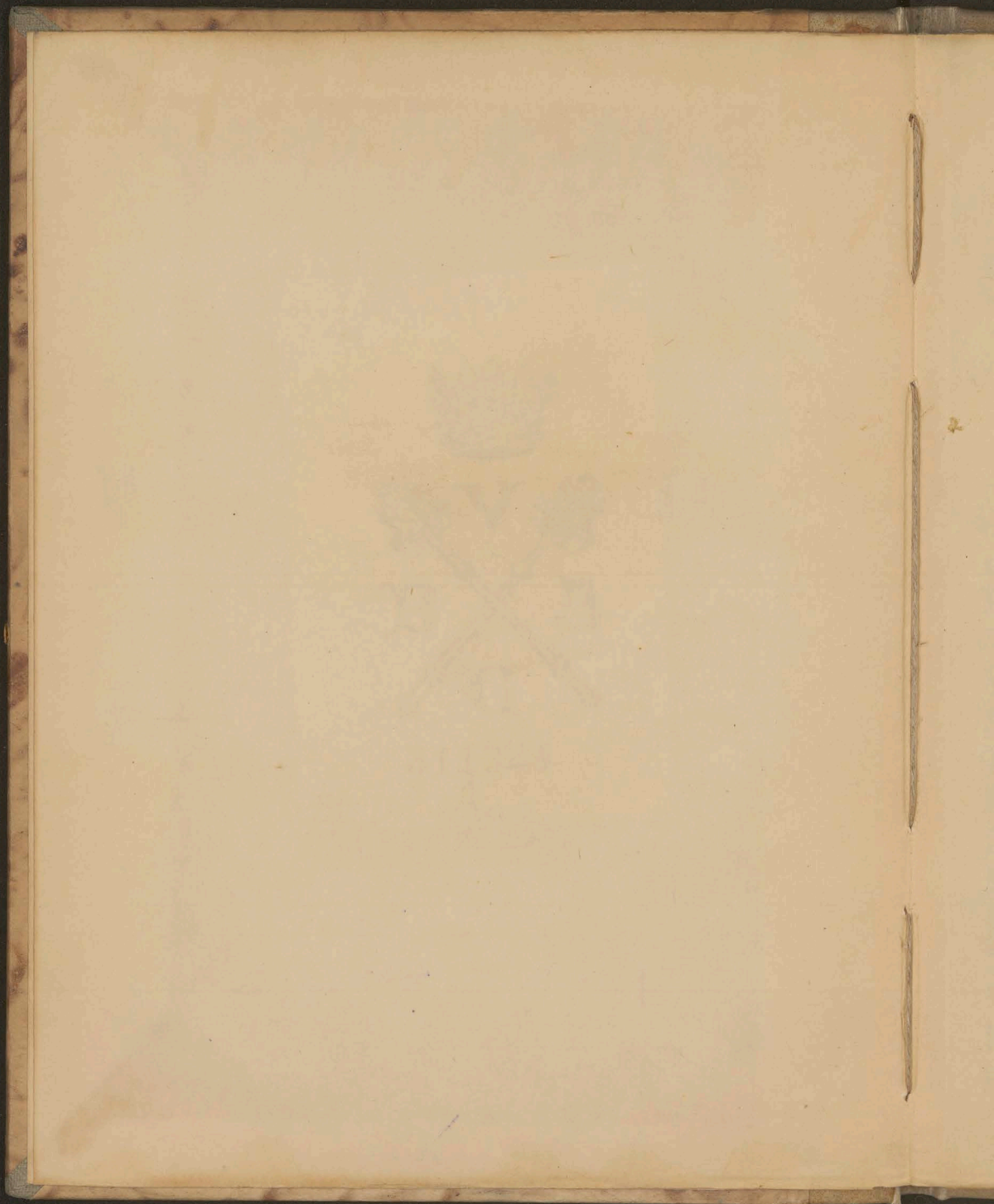
kat. komp.

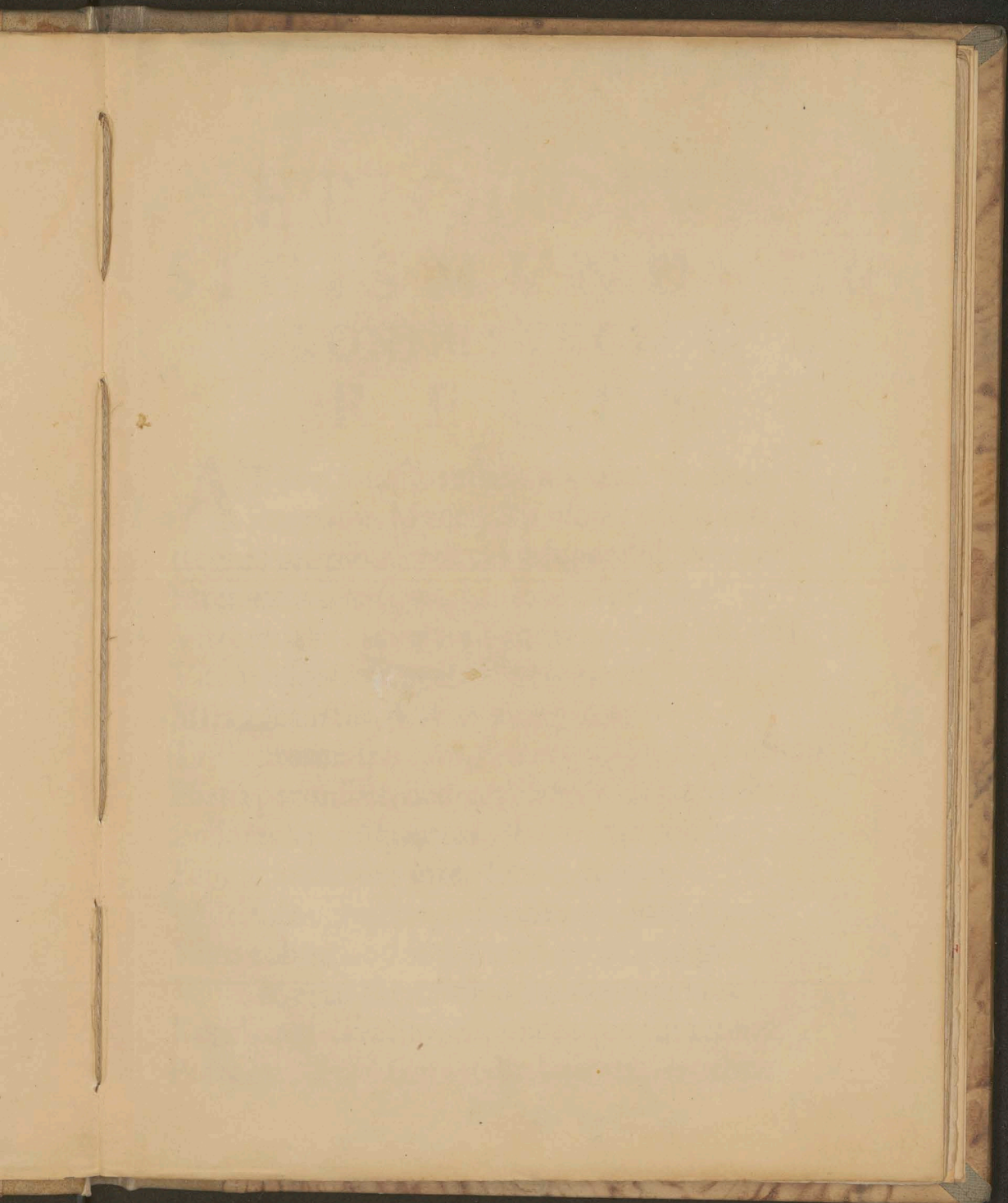

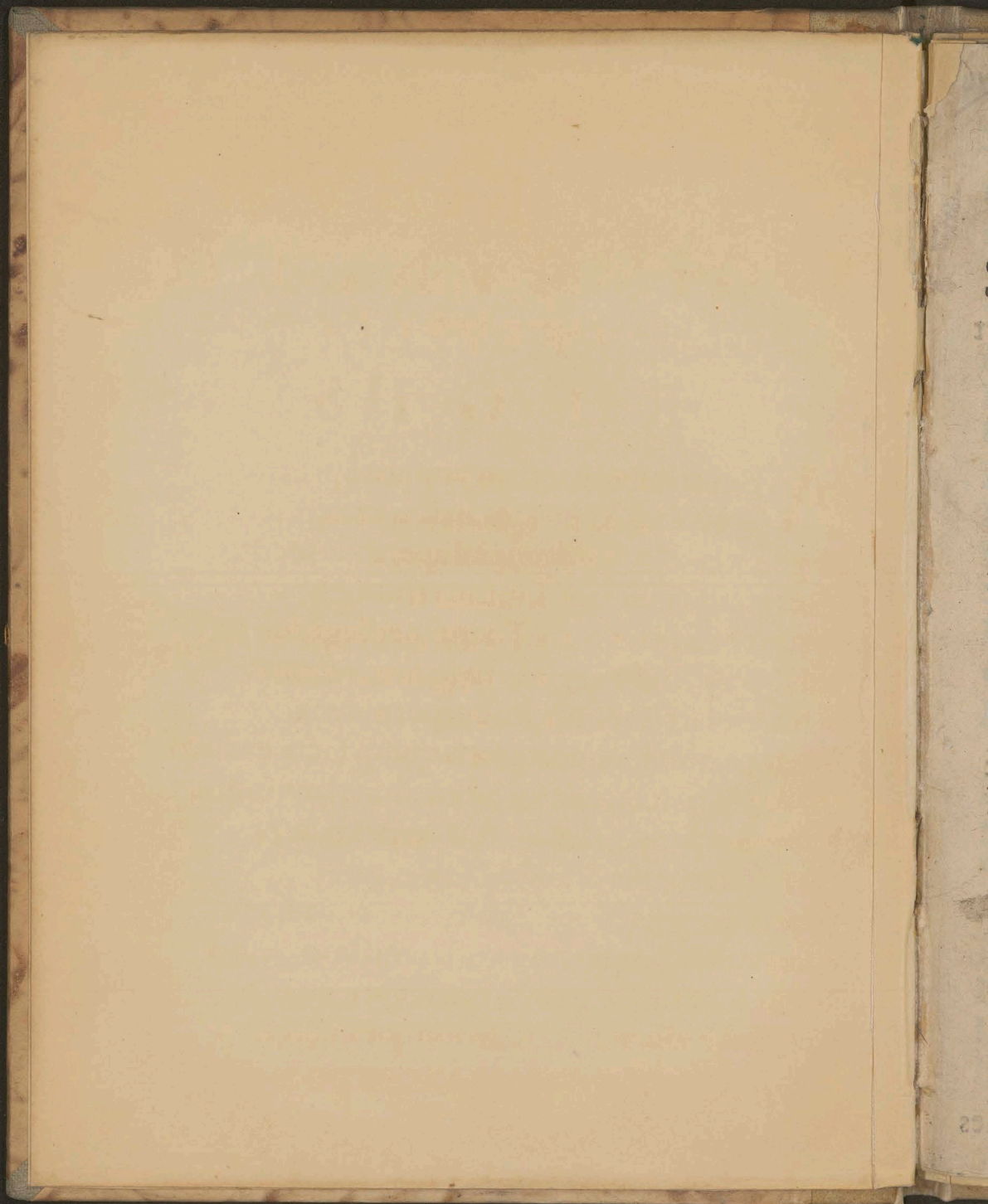
311324

St. Dr. mag.

EPICEDIVM
SIGISMVNDI III.
POLONIÆ SVECIAEQVE
REGIS.

AT non inuictos etiam populata profanis
Funeribus Manes, & nescia cedere leto
Regna, vel infractæ decus insuperabile mentis
Inter mortales duxit, Libitina triumphos
Virtutem SIGISMVNDE Tuam; nec lege sub vnâ
Vitaq; falsq; cadit; gelido neq; noxia somno
Si fragiles artus, & magni corporis vrna
Triste premit spolium, cineri quoq; facta caduco
Fortia permiscet, nec turpibus immolat umbris
Bellorum pacisq; decus: stat inertia contra
Fata sepulchrales inter secura ruinas
Gloria, & egregijs quæsitum nomen in armis.
Viuis adhuc Lechicæ Rex ô mitissime gentis
Viuis, & extincto tamen interceptus in ore
Regalis perdurat honos, maiorque supremos
Post cineres tibi fama redit, latèque per orbem

A

Alte. Nr. 9647
B. 17

Proro.

Prorogat æternam virtus tibi posthuma vitam,
Donec Hyperboreis Helice captiua pruinis
Barbara Sarmaticis submittet plaustra tiaris,
Atque catenato famulabitur æquore Pontus;
Dum piger Odrysij decurret cladibus Ister,
Decolor aut Getico dum sanguine Thessala planget
Funera Danubius; Thressæ dum cornua Lunæ
Proteret, & Gotti caput exitiale Tyranni
Belliger vltices natus Tibi cædet ad aras,
Vltus auum patremque manu; rursusque receptas
Proferet imperium terras super, atque rebelles
Fascibus & patrijs frenabit legibus Vrbes.
Quem patriæ non falsus amor, præuecta que nubes
Fama pigras, & cana fides, inuicta que bello
Dextera, Thessalicis insignem cladibus, ipse
Orator Lechicis Mundus commendat habenis.

Nec Tibi præcipites Regnorum in limine Parcæ
Immatura ferunt properato stamine fata;
Iam senio meritisque grauem furata profanis
Ipsa procul terris, famulis Mors intulit astris;
Terrigenumq; domos, paruique mapalia mundi
Stelliferis præuecta rotis, mortalia plantis
Subdidit, & REGEM stellatâ sede locauit.
Maecte nouis PRINCEPS solijs, cui triste parentat
Longa Ducum series, Regumque augusta vetustas

Diues

Diues auis ; propriam claro Tibi sanguine lucem
 Vandalicis numerata trahunt cunabula Regnis :
 Nec domus vna tamen tantæ primordia genti,
 Orbis origo patrum, Mauortia Phœbus vterque
 Nobilitas ; toto transmittit ab axe Dynastas
 Vesper, & occidua cognata cubilia noctis
 In consanguineam properant diademata stirpem :
 Dant atavos socer Ausonijs augustus habenis,
 Dotalesque ora, nec non in fœdera gentis
 Iungitur illustris Latio moderamine Rhénus ;
 Hinc Te maternis bellatrix Lechia sceptris
 Inferit, hinc toto diuisa Britannia mundo
 Gentiles patrio sociat Tibi stemmate fasces,
 Inde IAGELLONIIS maioribus, inde Gothorum
 Cingeris, agnatis Te Celtica floribus ornant
 Lilia, Te Regum solijs Hispania nectit.

Sed Tu magnanimos meritis æquare parentes
 Promptior, heroûm nec frustra lætus auito
 Sanguine cenferi, tenerâ mox indole REGEM
 Præcipis, & solio non degenerasse paterno
 Approbat in puero virtus testata Polonos
 Prima Duces, magnique capax mens ardua Regni,
 Non animi, non lucis egens ; nec sanguine Mauors
 Degener in patrio, vultu nec matris auita
 Errauit pietas ; facilis virtute profanum

Excusare Patrem, forti materna tueri
Sacra manu, & Latia ductos ab origine ritus
Impiger aut sceptris, aut pulchrâ morte pacisci.

Talem Vandalicis felix Te Gloria rebus
Educat, & patrios puero spondere triumphos
Ausâ, dehinc rudibus solum promisit ab annis.
Ipse peregrinis at enim Te fascibus hospes
Ambit Honor, properatq; thronû, penitusq; remoto
Orbe parat gentes: trans æquora, transque refusos
Oceani tractus, alioque Trione latentem
Vestigant aquilæ, bellatricesque curules,
Et non speratos Lechico de cardine fasces
Purpureâ cum luce ferunt, Regemque salutant.

Quis locus obsistit meritis? non vasta procellis
Æquora Carpatijs, non fluctibus obruta toris
Regna, IAGELLONIVM potuerunt condere sidus.
Ducitur externus medijs regnator ab vndis,
Inuenitque foris virtus, dilata negavit
Quod fortuna domi. Subitò delata potestas
Excipit infesto surgentia Regna tumultu,
Inuitis certata odijs. Heu quanta Polonis
Sors fuit in rebus! prò fortibus inuida semper
Fatorum series! quantos in mutua discors
Bella trahis Fortuna Duces? quò tenditis iras
Ah miseri? tanto vobis æterna parantur

Fœde-

Fœdera ? Pirithois hanc mentibus improba semper
 Fata dedêre viam : prô quanto sanguine Mauors
 Olim venturo Regum prælusit amor !
 Sed nihil ô superi querimur ; bella ista scelusque
 Hac mercede placent. doluit post classica victor ;
 Ingemuit captis bellatrix Regia signis
 Tristior , & medijs effulsit laurea sceptris.
 Mars trabeas fascesque tulit ; primasque curules
 Ploratis auspex strauit Bellona trophæis.
 Ipsa triumphali circumuallata senatu,
 Ritè super celso REGEM Victoria curru ,
 Pannonijs Cracias aquilis Te vexit ad arces.
 Ponè Salus & Pax, spolijs & nuper opimis
 Aucta Ceres, roseis tecum subit oppida bigis,
 Et Lechiæ scandit solium ; gentesque regendas
 Victrici complexa manu, quas alligat vndis
 Bosphorus, & gelido quas Vistula flumine lambit,
 Vilia quas Hypanis que lauat, quas Martia bellis
 Inter Bistonios aluit Cynosura triumphos,
 Auspicijs gelidam victricibus induit Arcton.

Nec tamen oblitus REGEM (quanquã aspera captis
 Semina vindictæ præbet fortuna Tyrannis)
 Partibus infremuit cæsis, altèque iacentes
 Præterit, & captis ratus insultare ruinis
 Dedecus, ignoscit victis, nec supplice dextrâ

Ante pedes captiua iubet diademata sterni.
Hinc & Sarmaticis lætus Tibi cedit habenis
Hostis, & infesto violatum Marte manipulum
Augustis reparat thalamis socer, altaque tædis
Austriacis abolet geminæ certamina gentis:
Pax aquilis optata redit, nec in arma vicissim
Discolor affines accendit pluma volucres;
Inque toros impensa Duci Regina Polono
Teutonis, armatos in mutua prælia Reges
Conciliat; calamis feralia classica festus
Mulcet Hymen, pacem geniali carmine discors
Æternat populus, mansuraque fœdera sancit.

Fortunate animi Lechicis cui prônuba rebus
Iuncta salus, castas fœcundo lumine tædas
Accendit, mæstilque diu solamina Regnis
Reddidit optatum Patris per sæcula nomen,
Prole nouâ steriles Regum solata ruinas.
Felix heu nimium felix, qui sanguine multo,
Regali toties reduces à funere vittas,
Et noua funestis semper iactata procellis
Sceptra, peregrinis & faucia carbasa ventis
Excipis optato portu, metuendaque cœlo
Nubila Sarmatico, dirum & fatale minantes
Hipporadas, pulchro natorum sidere felix
Discutis, & solus ruituro prospicis orbi.

Subli-

Sublimem folio populisq̃ue potentibus auctum
 Securumq̃ue throni, non aduigilantia stipant
 Tela, nec infida ferri statione frementes
 Infidiæ; procul innocuâ summotus ab aulâ
 Horror, & inuisi Siculis fulgoribus enses,
 Armatoq̃ue minax nusquam terrore satelles:
 Virtutum Te dia cohors, animiq̃ue fideles
 Excubiæ sacro melius cinxere Senatu;
 Incorrupta Fides, & fallere nescia Vita,
 Et Fidei germana Themis, velataq̃ue frontem
 Legiferis Astræa comis, & Mens sibi recti
 Conscia, nec vano turgescens Purpura fastu:
 Hinc Fas, hinc niueum turpi sine sanguine Iustum,
 Hinc facilis mores & nudus pectora Candor,
 Hinc semper roseâ formosus in iride Vultus,
 Innubiq̃ue nitens facies tranquilla sereno,
 Hinc populi non fictus Amor, succinctaq̃; curis
 Canities, vigili folium custode coronant.

Hic lateri Pietas vicina, curulibus altis
 Assedit, latèq̃ue domos populata sepultas,
 Explicuit geminas victricia signa per Arctos.
 Illa catenatos traxit Tibi sæpè Tyrannos
 Ante pedes, victasq̃ue vrbes, gentesq̃ue receptas
 Subdidit imperio; spolijsq̃ue induta Gelonum,
 Capta Musurmannis de cladibus, illa superbis

Signa

Signa tholis victrix Craciâ suspendit in vrbe.
Illa etiam Lechiæ pollutos vltâ Triones,
Letiferas Erebi pestes, gentemque nefandam
Eumenidum, & superis ausum contraria Ditem,
Sacrilego vt Latios aboleret dogmate ritus,
Perculit; & capto sceleri commenta perennes
Iniecit pedicas, & nigra in Tartara merfit.
Ausâ profanatis hâc principe Romula terris
Relligio proferre caput, claustrisque soluti
Tristibus, Ausonij rursus procedere Ritus;
Tunc caligantes longâ rubigine vultus
Ostentant sacræ Leges, oppressa que multâ
Nocte triumphato redeunt stâta lura Luthero.
Lætior at niueis inuecta iugalibus exul
Regna subit populosque Fides, desueta que rursus
Sacra refert, purâque Deum veneratur acerrâ:
Illam virtutum niueis exercitus armis
Hinc atque hinc comitata phalanx, lætata reuerso
Numine, Sarmatiæ secura perambulat arua,
Incultisque metit rursus Tibi lilia campis.
Ipsa inter Scythicas victrix Cynosura fauillas,
Partem operis Si s m v n d e Tui, Cocytia iactat
Prælia, prostratosque canit Te R e g e Furores,
Purior & Latio melius reuirescit in auro.

Quid referam structas animis coelestibus arces?

Templa.

Templaque sublimi rutilis certantia mole
 Sideribus, victasque tholis gemmantibus Arctos,
 Pyramidumue iugis, pictilque nitentia stellis
 Marmora, & immensis opibus delubra Tonanti
 Ducta Deo : nunquam (sit fas mihi dicere) magni
 Ditiùs indigetes Lechicis habitastis in aris.

Quæ virtus animo, folio cum fultus eburno
 Iura dabas? plorata reis subsellia miti
 Præcessit fors mœsta gradu, legesque retexit ;
 Ponè supercilio Iudex immota seüero
 Adstitit æqua Themis, dextramq; armata corusco
 Ense, tulit læuâ geminam sine fraude bilancem,
 Nec leges vltra procerum sœuire secures
 Passa, nec augustos infra regalia fasces
 Sacramenta premi : raucis verbosa patronis
 Bella negat, mersumque nigrâ caligine verum
 In lucem proferre prior, mentita dolosas
 Ambages vultu non indignante refellit
 Nubila; non odijs procerum, non illa fauori
 Submisit trutinam; sacrum & immutabile sanctæ
 Pondus erat libræ: non illic sentibus armis
 Pauperies oppressa iacet, non obruta virtus
 Diuitijs, solumque Nefas hac iudice semper
 Palluit; hîc etiam vitium letale subiuit

Discrimen, rigidis hîc semper vincta catenis
Luxit Avarities, pedicis hîc nexa malorum
Dira cohors scelerum, Cædesque ferique Tumultus
Et Furor, & tincti iugulis insontibus Enses,
Et raptis plorant incesta cubilia tædis,
Et populi strages, & tristes ora Rapinæ,
Sanguineâque manu telum fatale coruscans
Mœret supplicium ferro subitura Tyrannis.

Nunquã Te Gemitus, nunquam Lamenta nefastis
In populum comitata choris, non limina Questus
Obsedit, tristi Luctus non voce secuti,
Nec Tibi quæsitos curarum pondere somnos,
Irriguis vnquam Lachrymæ rupere cateruis.

Quàm solers animo, sortis quàm cautus ad omnes
Restiteris SIS MVNDE vices, cum peruigil Atlas
Turbatosque polos & vix tractabile pondus
Imperij ceruice subis; quibus author habenis
Indociles seruire animos, quo flexeris vsu,
Scit Tagus, hybernis & qui de solibus alget,
Quique bibit Nilum, vel si quos vltima Thule
Excipit, aut medijs miratur vesper in astris.
Ipsa Ducem iam tunc artes belli que togæque
Edocuit, subitis maior Prudentia fatis;
Et vigiles animo sensus largita sagaci

Mille

Mille dedit prænosse vices, casusque tueri.
 Illa nec aduersis impar, nec victa secundis,
 Prospexit Lechicis ne fors inimica triumphis,
 Libaret sanctum per ferrea sæcula nomen.
 Huc quacunq; poli PRINCEPS de parte serenas
 Flecte acies, oculisque tuos metire labores
 O meritis dilecte tuis! Tibi Sarmata debet,
 Quod florent aquilæ, lituis quod reddita seruit
 Moscua, quod Scythico non pallet Bosphorus arcu,
 Quod secura Getæ nullique obnoxia ferro
 Roxia, bellaces proscindit vomere campos.
 Exultat Latij maiestas aucta tiaris,
 Consilij sacrata Tuis; nec fortiùs vnquam
 Lechica se meminit campo Bellona potitam.
 Clarior ipse tuis Mauors SISMVNDE trophæis,
 Hinc Tibi populeo supplex gratatur honore;
 Inde Salus toties seruati præmia Regni,
 Paciferum diadema vouet, lauroque coronat
 Tempora, certa suum post funera dicere Patrem.

Lecta comes lateri, cunctisque potentior armis,
 Sola quaterdenis custos fidissima Regnis,
 Excubat intrepido pro Te Clementia vultu,
 Sola decus SISMVNDE Tuum: non illa nocendi
 Prodigæ, non pœnis hominum, non læta periclis,

Parca necis, mitis precibus, non pasta nocentum
Supplicijs, nullisq̃ue genas temerata procellis,
Relpuit æratas acies, & inutile ferri
Præsidium, fascesq̃ue tulit terrore remoto.
Illa nec in victos facilis sæuire furores,
Polluit armatam ciuili sanguine laurum,
Seruauitq̃ue piam victis; ferroq̃ue rebelli
Ignouit; vitamq̃ue, mori properantibus, vltro
Obtulit, & Ciues dixit quos Marte subegit.

Fortior inde malis & nullo saucius æstu,
Non lætis elatus honos, non merfus acerbis,
Impaudum semper fatis opponere pectus
Impiger, & nullâ turbatus nube serenum,
Maior in aduersis micuit; viditq̃ue gementes
Sub pedibus Casus, & Fata minantia spreuit.
Non illum populi strages, non rapta mouere
Sceptra, nec infestis afflictæ cladibus vrbes,
Non structæ poterant fraterno Marte cohortes.
Non Te Massagetum lucentia Regna fauillis,
Non Scythæ, nec diri tumidâ ceruice Tyranni,
Non Patris immatura, suum nec fata pudicæ
Coniugis ante diem, teneram nec sæpè feroci
Per sobolem grassata rapax Libitina tumultu;
Deniq̃ue non tragicis toties armata cateruis

Ipsa

Ipsa Tuum potuit Fortuna mouere tenorem.
 Et prius infestâ scelerum sub mole Piumque,
 Falsque labat, trepidatque Fides, quàm fracta malignis
 Succubuit cessitque Tibi mens ardua fatis.

Bella etiam populis, Regum fortissime, bella
 Ipse paras, seu læsa fides, seu Thracia poscat
 Impietas, patrium seu fors in prælia Martem
 Suscitet irati scelus & periuria fratris, ,
 Siue propagando Lechici pro limite Regni,
 Prouocet inuictas glacialis ad arma cohortes
 Vrsa, Lycaonijs iterum exarmata pruinis.

Bis tibi supplicibus Rhodopen tremuisse Tyrānis
 Vidimus, Osmani cūm formidabile mundo
 Nomen (vterque suis Phœbus cui sæpè litauit
 Cladibus) antè tubam, soloque pauore, supinis
 Victori trepidum submisit collibus Aemum.
 Quis tibi tunc Osmane furor, cūm versa referres
 Signa retrò ? solaque Ducis formidine , mœsto
 Sidere, Threiciam gemeres pallefcere Lunam ?
 Mitior & posito temeratz soluere genti
 Supplicium fastu, turpi mercede doleres ?
 Nec tibi Theffalicis, puer ô Vesane, sepulchris
 Aspersum licuit gladijs abolere pudorem !
 Sarmaticis iterum neuquidquam Thracia campis

Tempeſtas fremuit, Libyes cū turbine miſto
Terrifonas in nos vomerent deſerta cohortes.
Nec te Maſſagetæ, nec diris Creta Corallis,
Non arcu iuuere Scythæ, non falce Geloni,
Audaceſque Dahæ, nec pictis Concanus armis,
Nec vaga Colchorum feritas, metuendaq; verſo
Dira cohors tergo; Geticis nil obſtitit àer
Turbidus iniaculis, multo quin empta cruore
Fœdera fancires melius, victuſque probroſa
Pace laceſſito lueres periuria Regi.

Ægra caput medijs attollens Dacia flammis,
Colla triumphati Te vindice proterit Hunni,
Nuntius ipſe Tui cū SIGISMUNDE triumphi,
Laurigeram ſacrâ velatus arundine frontem
Danubius, rapido ſeptena per oſtia fluctu,
Diſtulit Odryſias totum per Nerea clades.

Te quoq; Carpatio trepidantia vela profundo,
Quaſſataſque rates ventis, & remige cæſo
Imbelles victâ referentem claſſe rudenres,
Bis profugum Arctoæ riſere per æquora Phocæ
CAROLE, periuros cū faſces vltâ cruento
Strauit Liuonicos Bellona cadauere campos.

Horrida depoſito iam cultior Vrſa furore
Blanda cruentatis affigens oſcula palmis,

Fracta

Fracta Tuo PRINCEPS didicit mitescere ferro.
 Aspice Parrhasij trepidantia sidera plaustris,
 Lechica qualis adhuc cogat sub sceptris Bootes!
 Cerne Borysthenius captiuo gurgite fastus
 Vt famulis palleascat aquis! ut supplice vultu
 Lenè fluat Pontus! fractis ut cornibus audax
 Sarmaticas Tanais volucres submissus adoret!
 Ipsa Tibi supplex gemmato Moscua cultu,
 Inclinat famulo cinctam diademate mitram,
 Semirutasque vrbes, duroq; adamante rigentes
 Victori relerat portas, ferrataque pandit
 Mœnia, & insanas ad nutum subruit arces.
 Ipsa catenatos humili ceruice Tyrannos
 Ad pœnas iniussa trahit, Regumque minaces
 Sternit humi vultus, & sub iuga Lechica flectit.

Nec vobis trepidas fas est impunè per vrbes
 Roxiacos inter cineres, repetitaque gentis
 Funera, Tartaricis Dolopes equitare cateruis,
 Gens nostro funesta solo: vos Thracia testor
 Dindyma, barbarici quoties ad pabula belli
 Impastas misistis aues, aut quanta Gelonum
 Fastidita lupis iacuit sine funere præda!
 Dicite frugiferæ spumantia flumina Roxæ,
 Threicio quoties mutastis sanguine fluctus,

Heu

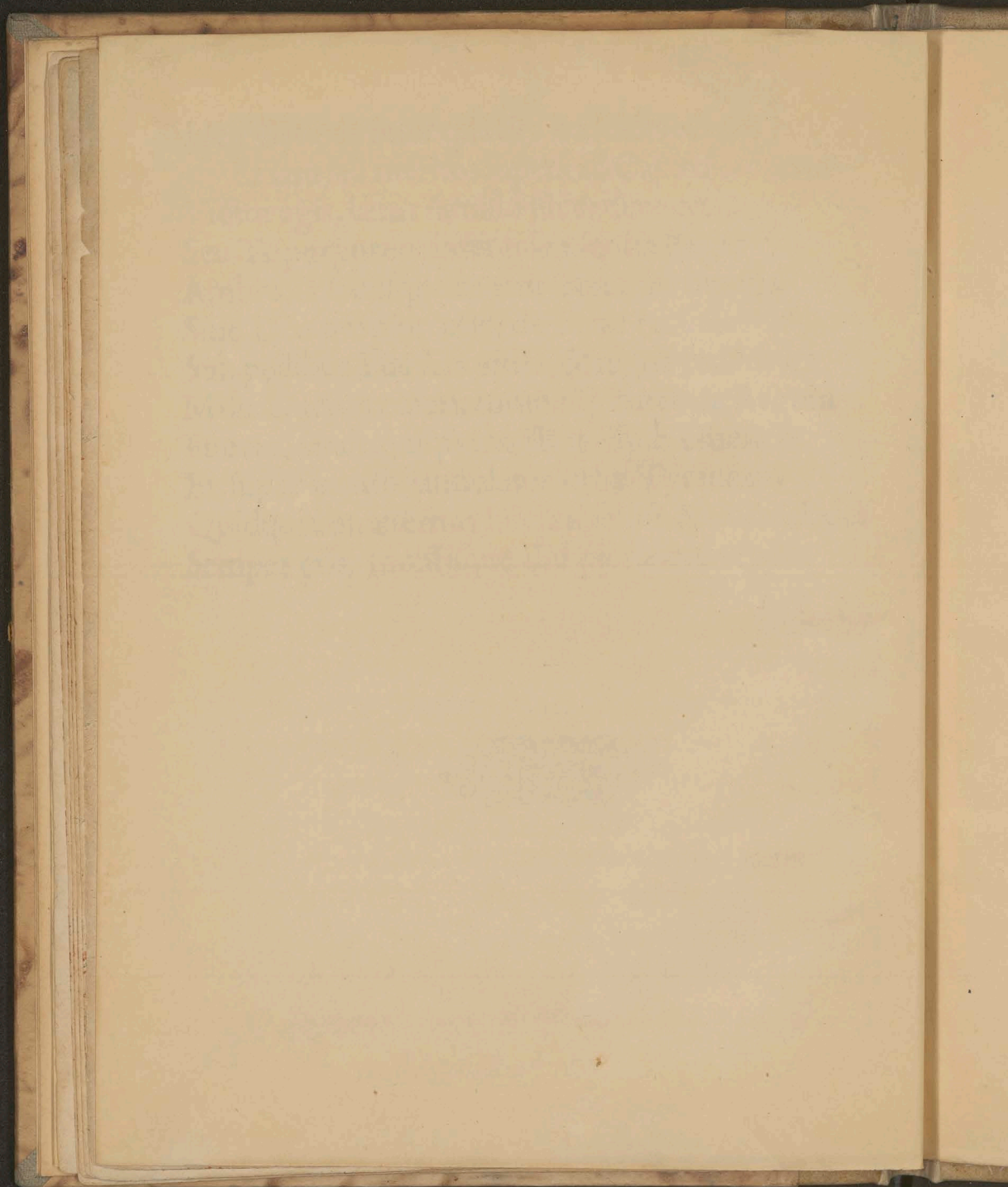
Heu Geticos inter quoties hæstis aceruos ?

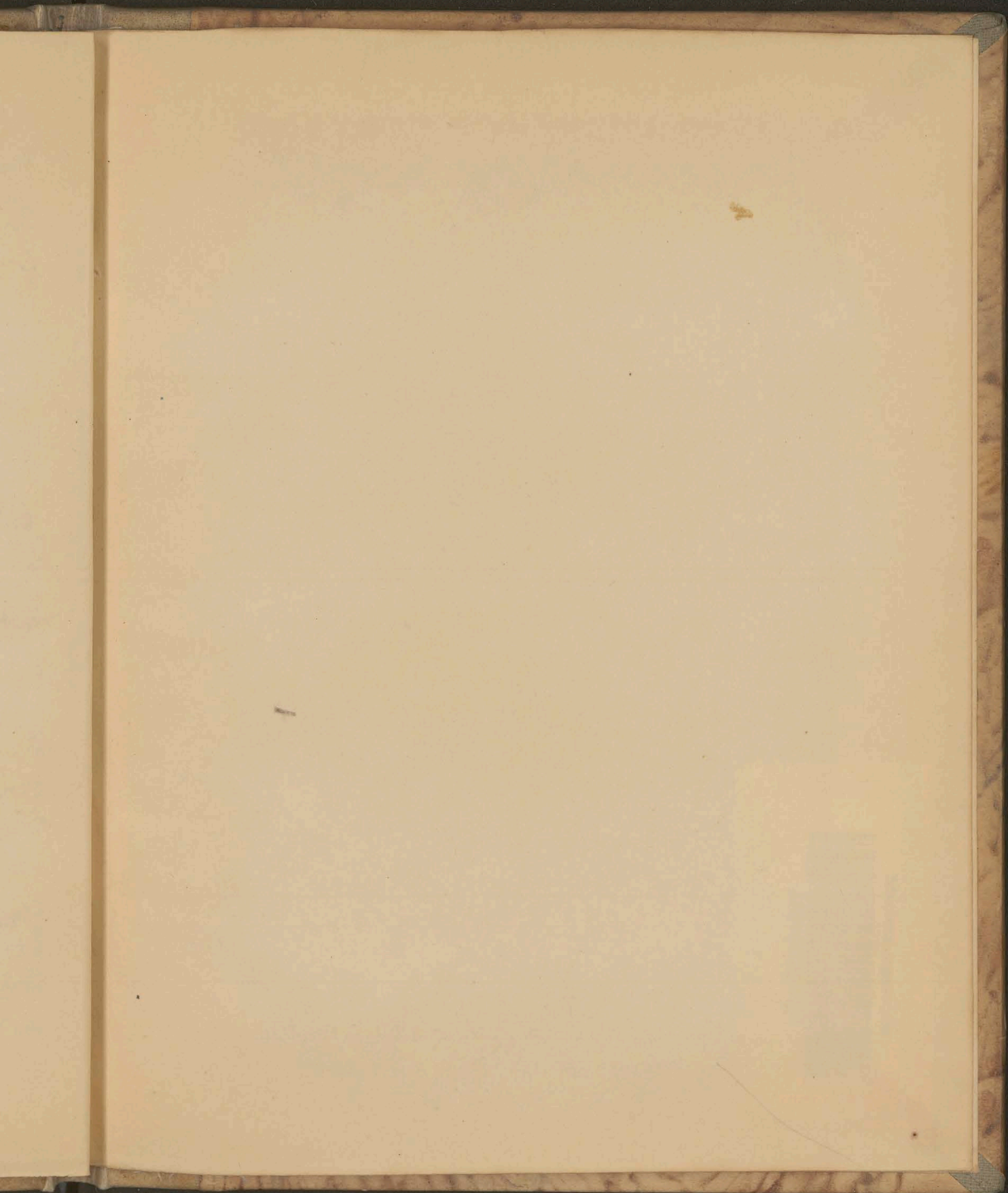
Et iam seu meritos supera ad Capitolia currus
Victor agis, lætus famulo succedere cœlo ;
Seu Te purpureos inter splendentia Reges
Ambrosiâ sacrisque tenent conuiuia mensis,
Siue Deo propior celsâ de nube recliuis
Sub pedibus Tua fata vides, & regna cadentum
Mista Ducum cineri, tumulisq; carentia Regum
Funera, feralesque pyras, stragesque cruentas,
Et super euerso tumulatos orbe Tyrannos,
Quidquid es, æternus Lechiæ dolor, & noua clades
Semper eris, moestisque diu plorabere regnis.

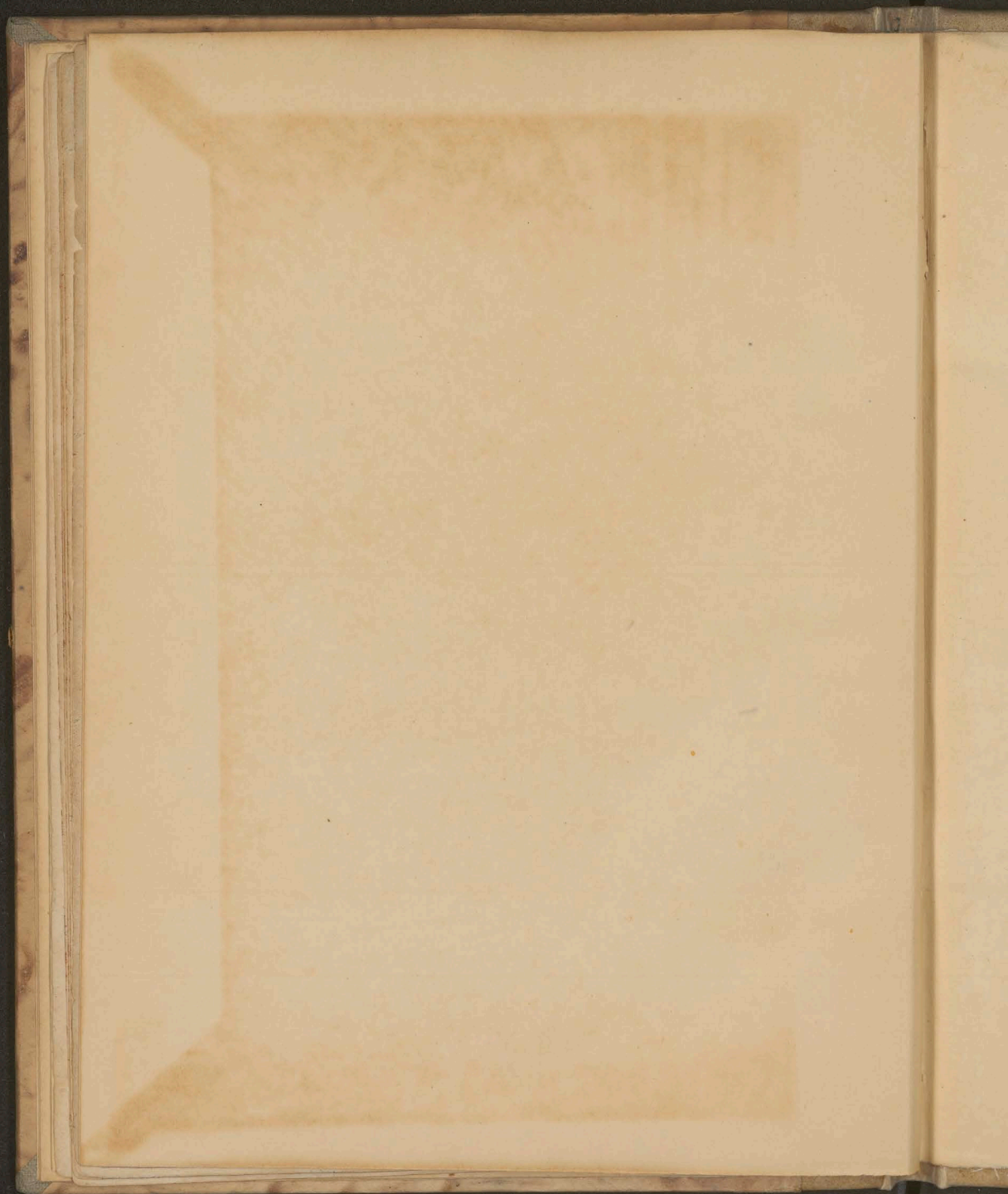

Heu

Fi
s
Co
Vi
Le
Sai
n
des
Mo
Ips
Ab
Sic
I
Rox
Fun
G
Din
Ing
Fai
Dic
Th

Biblioteka Jagiellońska

sidr0022130

